

De invloed van federalisme op een civil society

Bachelorscriptie Vergelijkende Politiek 2011-2012

Scriptiebegeleider: Jan Erk

Door: Fleur Veringa (0904473)

Inleverdatum: 18-06-2012

Aantal woorden: 7460

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Theoretisch kader	4
<i>Concepten</i>	
<i>België</i>	
<i>Zwitserland</i>	
<i>Hypothese</i>	
Methode	12
Resultaten – Nepal	14
<i>Geschiedenis</i>	
<i>Huidige situatie</i>	
<i>Gefragmenteerde samenleving</i>	
<i>Federalisme</i>	
<i>Civil society</i>	
Conclusie	25
Discussie	28
Literatuur	29
Bijlage 1: <i>Grondwet Nepal</i>	31
Bijlage 2: <i>Civil society in Nepal</i>	34

Inleiding

Er bestaat een aantal landen dat een zeer gefragmenteerde bevolking kent. Een gefragmenteerde bevolking houdt in dat de bevolking bestaat uit verschillende groepen. Vaak zorgt niet één scheidslijn in de samenleving voor deze verdeling, maar meerdere. Dit kan allerlei oorzaken hebben, van kolonialisme tot enorme volksverhuizingen. In sommige van deze landen zit dit zo in de aard van de staat, dat het geen aanleiding geeft tot spanningen of conflicten. In andere landen is dit wel het geval. Er is dan geen manier gevonden om alle verschillende groepen in de samenleving en in de politiek te betrekken. Een bevolking die verdeeld is door één of meerdere scheidslijnen, zal zoals we in het verleden hebben gezien, vaak leiden tot spanningen of conflicten binnen het land. De kans bestaat dat sommige groeperingen een onafhankelijke staat willen oprichten en zich dus afscheiden van het land. Dit is echter meestal niet de gewenste oplossing.

Vaak wordt er in dit verband gerefereerd naar een federale staatsvorm. Door veel besluiten op een lager niveau dan het centrale niveau te laten nemen en zo provincies meer autonomie te geven, kunnen spanningen op nationaal niveau worden voorkomen. Echter, de federalisering kan naast goede, ook slechte zaken brengen. En de vraag is of het federalisme daadwerkelijk de problemen van een gefragmenteerde bevolking kan voorkomen. Een dergelijke verandering van staatsvorm heeft niet alleen zijn uitwerking op de besluitvorming in een land, ook de maatschappij ondervindt er veranderingen door. Federalisme kan juist een bevestiging zijn van de verschillen in het land – dit is het geval in België, hierop zal later worden teruggekomen – of de samenleving nog meer verdelen.

In deze bachelorscriptie zal worden onderzocht wat de invloed van de invoering van een federaal stelsel is op de civil society van het land waar de transitie plaatsvindt. De onderzoeksvraag luidt dan ook: Wat is de invloed van het federalisme op de civil society van een land? Deze vraag zal onderzocht worden aan de hand van een casestudy, namelijk Nepal.

Nepal heeft een zeer gefragmenteerde bevolking en heeft naast de democratie ook net een federaal stelsel ingevoerd. Anders dan in België en Zwitserland is het federalisme in Nepal nog niet uitgekristalliseerd en de uitwerking ervan zal niet overal duidelijk zijn. Het is interessant om te kijken of het mogelijk is dat de civil society van Nepal dezelfde verandering ondergaat als de civil society van België en Zwitserland en of er iets geleerd kan worden van landen die al langer een federalistisch stelsel hebben geïmplementeerd.

De wetenschappelijke relevantie van dit onderzoek is een gat in de literatuur op het gebied van het federalisme in Nepal. Het is nog niet volledig uitgewerkt en geïmplementeerd en het kan nog alle kanten opgaan. Een analyse als in deze scriptie zal een bijdrage leveren aan de kennis over dit onderwerp. De maatschappelijke relevantie van dit onderzoek is de vraag of het federalisme wel daadwerkelijk een positieve invloed zal hebben op de maatschappij van Nepal. Is het wenselijk om zo'n verdeelde staat ook op het gebied van politieke eenheden te verdelen? Zal dit een positieve uitwerking hebben op de eenheid van de staat?

Theoretisch kader

De twee concepten die in dit onderzoek centraal staan, zijn federalisme en civil society. Deze beide begrippen zullen eerst kort onafhankelijk van elkaar worden aangestipt, waarna het verband tussen deze twee uiteengezet zal worden. Federalisme is een vorm van bestuur op meerdere niveaus binnen één land, waartussen niet alleen macht, maar ook soevereiniteit wordt gedeeld. Deze verdeling is territoriaal, maar kan gebaseerd zijn op etnische gronden, op taal en soms ook op godsdienst (Fleiner 2001, 34). Federalisme wordt dus gezien als een manier waarop territoriaal gebaseerde etnische, culturele en linguïstische verschillen kunnen worden geacommodeerd in verdeelde samenlevingen, zonder het oorspronkelijke territorium van de bestaande staat ter sprake te brengen (Erk en Anderson 2009, 191).

Een federale grondwet deelt ieder niveau een aantal taken toe. Het centrum zorgt vaak voor internationale betrekkingen, defensie, immigratie en de munt. Wat binnen het takenpakket van de deelstaten of provincies valt is in ieder land verschillend, vaak komt het onder andere neer op onderwijs en lokaal bestuur. Ook bestaan er federale staten waarin de ene deelstaat of provincie meer soevereiniteit kent dan anderen, een voorbeeld hiervan is Canada (Hague en Harrop 2007, 282-283).

Federalisme kan een positief effect hebben op het democratiseringsproces of democratische consolidatie van een staat. De burgers krijgen op deze manier op een lager niveau te maken met democratie. Een lokale ervaring met democratie zal ten goede komen aan een nationaal democratiseringsproces, stelt Diamond (1999). Hij noemt hier een aantal redenen voor. Ten eerste helpt deze lokale ervaring met democratie democratische waarden en vaardigheden te ontwikkelen bij burgers. Ten tweede kunnen lokale belangen beter worden vertegenwoordigd in de nationale politiek. De ervaring creëert nieuwe kanalen voor, ook historisch gezien, achtergestelde groepen. Op deze manier wordt de representativiteit van de democratie verbeterd en dit is dus een derde reden. Als vierde reden kan gegeven worden dat

lokale ervaring met democratie kan zorgen voor checks and balances voor de macht in het centrum. En als laatste kan gesteld worden dat democratie op lokaal niveau mogelijkheden voor nieuwe en oppositiepartijen biedt om ervaring op te doen en te zien hoe hun ideeën worden opgevat (Diamond 1999, 122).

Het tweede concept dat centraal staat in dit onderzoek is: civil society. Vele auteurs hebben geschreven over civil society en het blijft een begrip dat op verschillende manieren gedefinieerd kan worden. Er moet rekening gehouden worden met het feit dat civil society een westers begrip is en dat ook de definitie ervan westers georiënteerd is. Dit zou betekenen dat in niet-westerse landen geen civil society bestaat. Vaak is de dimensie tussen politiek en individu nog niet of anders ontwikkeld. In andere delen van de wereld kunnen we niet automatisch dezelfde waarden toekennen aan het begrip civil society.

Een definitie die in dit verband kan worden gebruikt is de definitie die Haynes (1997) gebruikt in zijn boek *Democracy and Civil Society in the Third World*: civil society is het geheel van NGO's, belangengroepen en organisaties, zoals vakbonden, studentenorganisaties, religieuze organisaties en de media. Zij helpen collectief de machthebbers te controleren (Haynes 1997). Vaker nog zijn niet-territoriale etnisch-linguïstische groepen belangrijke spelers in de politieke arena, zij brengen de belangen, wensen en eisen in. Wat Carothers (1999) hier aan kan toevoegen is:

“An active, diverse civil society often does play a valuable role in helping advance democracy. It can discipline the state, ensure that citizens’ interests are taken seriously, and foster greater civic and political participation” (Carothers 1999, 20).

Er zijn echter ook auteurs die stellen dat civil society geen rol speelt bij het proces van democratisering, maar het juist bemoeilijkt. Civil society zou volgens Phillippe Schmitter geen invloed hebben op de manier waarop en de timing van de transitie van het politieke regime in een land (Schmitter 2010, 24). Voorafgaand aan en tijdens de transitie kan civil society een

beperkte mate van invloed uitoefenen op het proces van democratisering, aldus Schmitter. Aan de andere kant, kan civil society ook juist een tegenwerkende kracht zijn tijdens de transitie naar democratie. Dit was bijvoorbeeld het geval in Joegoslavië, waar de civil society zich langs etnische lijnen scheidde en zo juist geweld tot gevolg had (Schmitter 2010, 24).

Naast dat de civil society van een staat een positieve of negatieve invloed kan hebben op het democratiseringsproces, kan ook federalisme zijn invloed uitoefenen. Territoriale erkenning van minderheden door invoering van federalisme kan worden gezien als de beste manier om etnische of taalconflicten op te lossen binnen een staat. Echter, op de lange termijn blijkt vaak dat hierdoor de verschillen tussen deze eerder genoemde groepen juist groter en duidelijker worden. Federalisme kan op deze manier ook de institutionele middelen bieden voor afscheiding, wat natuurlijk niet gewenst is. Is federalisme dus wel een goede oplossing voor stabiliteit op de lange termijn of juist een tussenstadium voor afscheidingsbewegingen? Self-rule versterkt de scheidslijnen door ze te bevroren door middel van instituties. Zaken die zijn ontworpen om de representatie van minderheden te garanderen en zo inclusion te brengen, kunnen dus ook de basis zijn voor verdere scheiding (Erk en Anderson 2009, 191-192).

Etnische diversiteit verdeelt ook politieke gemeenschappen, dit kan leiden tot conflicten op verschillende gebieden. Deze conflicten kunnen alleen worden voorkomen wanneer de overheid naast de bescherming van de individuele/persoonlijke vrijheid, ook bereid is bepaalde beperkingen op die vrijheid te leggen. Dit alles voor het doel: vrede. Federalisme is een van de manieren om dit aan te pakken (Fleiner 2001, 34). Federalisme kan handig zijn om op deze manier verschillende gemeenschappen bij elkaar te brengen in enige vorm van staatsorganisatie. Zo kunnen de verschillende groepen bijeen worden gehouden. Minderheidsgroeperingen zijn ook loyaal aan de staat op deze manier, door hun loyaliteit jegens de deelstaat.

Federalisme brengt niet enkel goeds, het wordt dan ook niet zelden genoemd als de eerste stap richting afscheiding (zie bijvoorbeeld: Fleiner 2001; Buchanan 1995, 55). Een andere negatieve kant van federalisme is dat het niet, zoals een unitaire staat, gelijke rechten voor iedereen kan garanderen (Fleiner 2001, 34). De autonomie van de deelstaat brengt dit met zich mee. Federalisme is volgens Snyder niet wenselijk in multinationale, democratische staten. Door erkenning van minderheden, zal de diversiteit van de bevolking accommoderen en zal er nooit een gevoel van eenheid ontstaan. Dit kan conflicten in de hand werken. Federalisme zal etnische diversiteit institutionaliseren en politiseren (Snyder 2000, 40).

Anderen stellen echter juist dat federalisme multinationale staten ‘bij elkaar kan houden’. Conflicten kunnen worden gestabiliseerd door de verschillende rechten die aan een of meerdere deelstaten kunnen worden toegekend (Tillin 2006, 46). Uit het onderzoek van Stepan (1999) blijkt dat het merendeel van de geconsolideerde multinationale democratieën een federaal stelsel kent (Stepan 1999, 20).

België

Sinds het einde van de negentiende eeuw hebben de spanningen tussen twee taalgebieden in België centraal gestaan in de politiek. Deze spanningen traden nog meer op de voorgrond toen in 1958 de Belgische schoolstrijd werd opgelost door religieuze en openbare scholen precies dezelfde subsidie toe te kennen. De grootste religieuze kwestie was hiermee opgelost, waardoor andere scheidslijnen zichtbaarder werden. De spanningen omtrent de taal kwamen op scherp te staan (Erk 2008, 33).

Voordat België in 1993 officieel een federale staat werd, zijn er verschillende stadia in het proces van federalisering aan voorafgegaan. De reden hiervoor was de discussie tussen de Vlaamse en de Francofone politici, zij konden het niet eens worden over de invoering van verschillende federale stelsels. De Vlamingen waren voor een stelsel waarbij het land in

tweeën werd gedeeld, een Vlaams en een Frans deel. De Francofone bevolking was voor een stelsel waarin ook Brussel erkend werd als tweetalige gemeenschap en regio (Lecours 2005, 2). Tijdens de eerste hervormingen in 1970 werd erkend dat België vier verschillende regio's heeft, dit zijn geografische gebieden: Vlaanderen, Wallonië, het Duitse deel en Brussel als tweetalige regio. Daarnaast bestaan er ook drie gemeenschappen: Nederlands-, Frans- en Duitstaligen. Deze laatste verdeling is gemaakt op basis van personen. Deze verschillende regio's en gemeenschappen konden echter nog niet zelfstandig opereren. Dit kon pas na latere hervormingen (Cullen 1990, 353).

De volgende hervormingen (in 1980 en 1991) hielden in dat de Vlaamse regio en de Nederlandssprekende gemeenschap samen de bestuurstaken voor dit gebied zouden oppakken. In Wallonië werken de gemeenschap en de regio nog steeds gescheiden. De gemeenschappen nemen verantwoordelijkheid voor culturele zaken als de taal, het onderwijs, de gezondheidszorg en sociale zekerheid. De regio's hebben de economische macht, waaronder ook vallen: milieubescherming, energiemangement, huisvesting enzovoorts. Beide bestuurslagen zijn afhankelijk van geld vanuit het centrum, de nationaal geheven belasting (Cullen 1990, 354).

De huidige Belgische grondwet begint met een artikel over het federalisme in België. Artikel 1 benoemt dat België een federale staat is, samengesteld uit gemeenschappen en gewesten. Artikel 2 tot en met 4 bevatten een uiteenzetting over wat deze gemeenschappen en gewesten inhouden. Men merkt dat het federalisme een belangrijke plaats in het land heeft, omdat de grondwet gelijk opent met de artikelen hieromtrent. Artikel 35 bepaalt:

“De federale overheid is slechts bevoegd voor de aangelegenheden die de Grondwet en de wetten, krachtens de Grondwet zelf uitgevaardigd, haar uitdrukkelijk toekennen. De gemeenschappen of de gewesten zijn, ieder wat hem betreft, bevoegd voor de overige aangelegenheden onder de voorwaarden en op de wijze bepaalt door de wet” (Grondwet België 1994, artikel 35).

Artikel 127 regelt de bevoegdheden van de gemeenschappen:

“De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet: de culturele aangelegenheden, het onderwijs (met uitsluiting van: de bepaling van het begin en het einde van de leerplicht; de minimale voorwaarden voor het uitreiken van de diploma’s; de pensioenregeling) en de samenwerking tussen de gemeenschappen, alsook de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen, voor de aangelegenheden bedoelt qua culturele aangelegenheden en onderwijs” (Grondwet België 1994, artikel 127).

Men moet de politiek-institutionele zaken die België heeft bereikt zeker niet onderschatten. Het proces van hervormingen heeft plaatsgevonden zonder serieus geweld. Dit is een belangrijk feit om op te merken (Cullen 1990, 351). Altijd werd er van beide kanten liever onderhandeld en gezocht naar consensus. De Belgen hebben een manier gevonden om hiaten in hun public policy op te lossen ondanks de grote verscheidenheid (diepgewortelde scheidslijnen), door middel van compromis (Cullen 1990, 356-357).

In de jaren '70 van de vorige eeuw splitsten alle traditionele politieke partijen in België, alle partijen zijn nu taalspecifiek. Het niet bestaan van nationale politieke partijen is een zwak punt voor de Belgische federale staat (Delmartino et al. 2009, 15). Dit heeft namelijk tot gevolg dat er een nog verdere splitsing in het politieke, maar ook in het sociale leven van de Belgen heeft plaatsgevonden. Veel vrijwilligersorganisaties, werknemersorganisaties en andere civil society organisaties hebben ook deze bipolaire structuur aangenomen.

België kent zelfs geen nationaal onderwijsstelsel meer, er bestaat een gescheiden systeem. Dit was ook al gescheiden voor de officiële federalisering (Erk 2008, 33). Ook de media, zelfs de nationale omroepen, zijn op een gegeven moment gesplitst langs de taallijnen (Erk 2008, 38). Het federaliseringsproces (en de veranderingen in de aanloop hiertoe) in België kan worden gezien als “communitarization”. Er is sprake van een samensmelting tussen staat en samenleving binnen deze gemeenschappen (Erk 2008, 31). De staat, politieke

partijen en organisaties en verenigingen binnen elke gemeenschap zijn niet meer los van elkaar te zien. Het federalisme is dus een erkenning van wat al langere tijd in de Belgische samenleving bleek.

Zwitserland

Naast België is ook Zwitserland een federale staat waar lessen uit getrokken kunnen worden. Vier talen, twee godsdiensten en grote economische verschillen bestaan naast elkaar in deze stabiele staat. De twee belangrijkste godsdiensten in Zwitserland zijn het protestantisme en het rooms-katholicisme. Waar eerst religie de belangrijkste scheidslijn in de samenleving was, trad na de Tweede Wereldoorlog de linguïstische scheidslijn meer op de voorgrond. De formele federale structuur is echter niet gebaseerd op deze taalkundige scheidslijn, het land is verdeeld in kantons. Zwitserland kent zesentwintig kantons. De talen die in Zwitserland gesproken worden, zijn Duits (door 75% van de bevolking), Frans (20%), Italiaans (4%) en Reto-Romaans (1%). De laatste twee talen worden alleen gesproken in elk een 'eigen' kanton, respectievelijk Ticino en Grison. In Grison is het Reto-Romaans alleen niet de taal van de meerderheid. Van de staat krijgen deze groepen erkenning als linguïstische gemeenschappen, maar niet als territoriale. De kantons hebben niets met taal te maken en rechten op basis van taal kunnen dus niet aan kantons worden toegekend, alleen aan groepen burgers (Erk 2003, 61).

Wanneer het om politiek gaat, is er echter een enkele verdeling. Ticino en Grison zijn economisch afhankelijk van de Duitstalige Zwitsers. Er is op het gebied van politiek dus een verdeling tussen de Duits- en Franstaligen.

Zwitserland is officieel meertalig, maar de verschillende, op taal gebaseerde gemeenschappen leven geïsoleerd van elkaar. Men spreekt de eigen taal en bekijkt, leest en beluistert eigen media. De taalkundige scheidslijn is in Zwitserland bepalend wanneer het gaat

om sociale identiteit (Erk 2003, 59). Er is ook een sterke invloed van deze scheidslijn te herkennen bij verkiezingen.

In Zwitserland is sprake van territoriaal federalisme. Bij deze vorm van federalisme zijn de instituties opgezet zonder rekening te houden met sociale diversiteit, maar met het doel te decentraliseren en democratie dichterbij het volk te brengen (Erk 2003, 68). De vorm van federalisme waarbij de verdeling in deelstaten, kantons of Länder juist wordt gebaseerd op de sociale diversiteit, wordt multinationalaal federalisme genoemd.

Binnen de Zwitserse instituties concentreert men zich voornamelijk op de kantons en in veel mindere mate op de linguïstische gemeenschappen. Echter in de samenleving en de manier waarop het systeem werkt, vormen deze gemeenschappen een veel belangrijker onderdeel van de federale staat (Erk 2003, 68).

Hypothese

Het federalisme zal een negatieve invloed hebben op de civil society van Nepal. De civil society zal geen bindende factor zijn voor het gevoel van eenheid binnen de staat. De politiek is al verdeeld langs de verschillende cleavages die Nepal kent, dit zal, wanneer dit nog niet het geval is, ook zijn doorwerking vinden in de civil society. De reden hiervoor is het institutionaliseren van de scheidslijnen.

Methode

De onderzoeksvraag zal beantwoord worden na het doen van literatuuronderzoek en een analyse van de gevonden informatie. België en Zwitserland zullen als kapstok worden gebruikt om problemen, veranderingen en uitwerkingen van het federalisme in Nepal breder zien. In de conclusie zullen de bevindingen over Nepal gekoppeld worden aan kennis over België en Zwitserland, om hier lessen uit te trekken voor de toekomst van Nepal.

De literatuur die voor in dit onderzoek zal worden gebruikt is afkomstig van verschillende bronnen. Artikelen en hoofdstukken uit boeken van Nepalese en niet-Nepalese wetenschappers worden gebruikt. Artikelen uit specifieke tijdschriften over Nepal en uit tijdschriften over meer algemeen federalisme of politiek. Het federalisme in Nepal is nog niet veel en uitgebreid beschreven in de literatuur, het *Forum of Federations* bood hier een uitweg voor.

De reden dat deze case-study is gericht op Nepal is de relatief actuele transitie naar democratie en een federaal stelsel. In 2001 werd de noodsituatie afgekondigd en heerste de broer van de koning op absolute wijze. Toen de verkiezingen van 2008 werden gewonnen door partijen die een republiek wensten, vroegen zij de koning het paleis te verlaten. De koning deed dit zonder tegenspraak. Het grootste deel van de eerdergenoemde partijen was ook voor de invoering van het federalisme in Nepal. Met het aftreden van de koning was dit alles natuurlijk niet in één keer behaald. Nog steeds is men in Nepal bezig de politieke situatie van het land vorm te geven. Met deze scriptie wordt beoogd de ontwikkelingen in Nepal in een breder kader te plaatsen.

Het lijkt misschien niet voor de hand liggend België en Zwitserland in één adem te noemen met het relatief onbekende Nepal, maar alle drie zijn het landen met een federaal stelsel. Er zijn meer overeenkomsten tussen België en Nepal dan op het eerste gezicht lijkt en het stabiele stelsel, wat in Zwitserland door de jaren heen is ontwikkeld, kan een voorbeeld zijn voor Nepal.

Resultaten – *Nepal*

In deze sectie zal de politieke geschiedenis, de huidige situatie, de gefragmenteerde samenleving, het federalisme en de civil society van Nepal beschreven worden.

Geschiedenis

Op het gebied van politiek heeft Nepal verschillende perioden en problemen gekend. In 1769 is Nepal verenigd door een koning, twee eeuwen lang heersten er koningen als absolute monarchen. Koning Mahendra stond in 1959 verkiezingen toe, maar nadat de linkse ‘Nepali Congress Party’ (NC) een jaar had geregeerd, ontbond de koning het parlement, verbood alle politieke partijen en voerde het Panchayat-systeem in (Freedom House). Het Panchayat-systeem is een partijloos stelsel waarin de koning 85 procent van de benoemingen doet. Tijdens de periode van het Panchayat-systeem consolideerde de positie van de dominante etnische groep, de leden van de hoogste hindoeïstische kaste, in de politiek en samenleving, ten koste van andere groepen (Lawoti 2007, 63).

In 1991 werden er weer meerpartijenverkiezingen georganiseerd in Nepal met toestemming van koning Birendra (de zoon van koning Mahendra), nadat er pro-democratie-bijeenkomsten georganiseerd waren door de verboden en nu ondergrondse politieke partijen. Weer behaalde de NC een meerderheid. Helaas moesten al in 1994 vervroegde verkiezingen uitgeschreven worden door spanningen binnen de NC. Bij deze verkiezingen was de winst voor de communisten, welke echter geen meerderheid in het parlement hadden, er moest dus een coalitie worden gevormd. Ondertussen begonnen gewapende maoïsten een guerrilla om de koning af te zetten. Dit mondde uit in een strijd die vele levens eiste.

Een koningsdrama vond plaats in 2001. De toenmalige kroonprins schoot de koning, negen andere leden van het koninklijk huis en zichzelf dood. De broer van koning Birendra, Gyanendra, nam de troon over en kondigde enige tijd later de noodtoestand af. Hij heerste

zonder inspraak van het parlement en zette het leger in tegen de maoïstische rebellen. De economie ging steeds verder achteruit in deze periode. Koning Gyanendra verbood verschillende media- en andere communicatienetwerken, zoals internetdiensten. Waar geen wegen kunnen komen, hebben radio's wel bereik. De radio is nog altijd zeer belangrijk in Nepal. De media was in de tijden van strijd een spreekbuis voor de oppositie (Shah 2008, 31).

Het volk begon in te zien dat ze met deze koning niet tot overeenstemming konden komen en een alliantie van zeven partijen gingen in gesprek met de maoïsten. Ze hoopten op deze manier gezamenlijk een mogelijkheid te ontdekken om de democratie te herstellen. In 2006 gingen honderdduizenden mensen de straat op om te protesteren en hierop ging de koning akkoord met de eisen van het pact van de zeven politieke partijen en de maoïsten. Partijen en groeperingen die eerst elkaars vijanden waren, streden nu tegen een gemeenschappelijke vijand: de autocratische monarch. Ook de internationale gemeenschap steunde de Seven Party Alliance in alliantie met de maoïsten (Shah 2008, 15 en 20). Ook plaatsten de maoïsten hun wapens onder toezicht van de Verenigde Naties (Freedom House). Dit was een grote stap, die de serieuze wens tot democratie uitte.

Maar ook nu verliep niet alles vlekkeloos. Er ontstond etnisch geweld bij de grens met India. Onder andere hierdoor werden de nieuwe verkiezingen uitgesteld tot 2008. Een maoïstische regering en minister-president kwamen aan de macht, waar het niet-maoïstische deel van het parlement niet mee in zee wilde gaan. Nepal werd na deze verkiezingen een republiek, de monarchie bestond niet meer. Dit was iets waar wel het merendeel van de partijen het mee eens was.

Huidige situatie

Nepal, een staat in de Himalaya. Het land is één van de minst ontwikkelde landen ter wereld. De grootste economische sector van Nepal is de landbouw, echter een groot deel van de oppervlakte van het land is niet bebouwbaar door het hooggebergte. Minder dan de helft van de bevolking boven de vijftien jaar kan lezen en schrijven, analfabetisme is dus een groot probleem (CIA World Factbook). Ook is de kleine staat sterk verdeeld in onder andere kasten, godsdiensten en etnische groeperingen (Askvik et al. 2011, 420). Nepal kent ongeveer honderd etnische groepen, die samen meer dan zeventig talen spreken. Deze etnische groepen hebben niet allen een afgebakend territorium, ze leven door elkaar (Töpperwein 2009, 12).

Omdat er zoveel verschillende groepen zijn in Nepal, heeft geen enkele groep een meerderheid. Er zijn wel groepen die niet als een minderheid gezien worden, namelijk de Chhetri (15,80 procent van de bevolking) en de Bahun. Samen vormen deze groepen 28,54 procent van de totale Nepalese bevolking. Zij worden gezien als de dominante groep, omdat zij de Nepalese taal spreken en hindoeïstisch zijn. Deze groepen bezetten de belangrijke posities in het land. De Madhesi zijn een minderheid in het land, zij leven op de vlaktes, terwijl de meerderheid van de bevolking in de bergachtige gebieden leeft. Ook de Janjatis zijn een minderheid, zij spreken noch Nepalees, noch zijn zij hindoeïstisch. Deze twee groepen worden al lange tijd gediscrimineerd (Hachethu 2003, 218-219). Andere groepen die buitengesloten worden zijn: de Dalits (de laagste hindoeïstische kaste, de onaanraakbare hindoes) en de vrouwen (maar dit is een andere vorm). Al deze groepen vormen samen ongeveer tweederde van de bevolking. De cultureel en economisch dominante groep kent geen numerieke meerderheid (Lawoti 2007, 64).

Nadat de koning werd afgezet, waren de meeste politici in het land het erover eens dat Nepal een republiek moest worden. Ook het doorvoeren van federalisering van het land was iets waar de grote politieke partijen het over eens waren. Maar niet de elite van elke groep

heeft dus zijn stem in de politiek, enkel de elite van bepaalde groepen. De oude heersende klasse is op de posities gebleven die zij bezaten. Alle bestuurlijke functies worden bezet door deze groepen, niet alleen in de politiek, ook bij de media en binnen de civil society.

Er is geen goede bescherming tegen corruptie in Nepal, waar het bedrijfsleven gebruik van maakt. De economische ontwikkeling van Nepal wordt hierdoor ondermijnd. Het hindoeïsme is de overheersende godsdienst in Nepal. Volgens de Interim Grondwet van 2007 is Nepal een seculiere staat. Religieuze tolerantie is breed gedragen, maar er zijn soms wel gevallen van onderdrukking van minderheden door hindoes. In de constitutie wordt een onafhankelijke rechterlijke macht gegarandeerd. Echter, ook rechtbanken hebben te kampen met corruptie en veel Nepalezen hebben niet gemakkelijk toegang tot de rechtspraak (Freedom House).

In Nepal mag iedereen die ouder is dan 18 jaar stemmen. Nepal heeft een president (gekozen door het parlement), nu Ram Baran Yadav, als staatshoofd, en een minister-president, nu Baburam Bhattarai, als hoofd van de regering. De regering bestaat op dit moment uit een coalitie van de United Communist Party of Nepal-Maoist, Madhesi People's Rights Forum-Democratic, Madhesi People's Rights Forum-Republic, Madhesi People's Rights Forum-Nepal, Terai-Madhes Democratic Party en een aantal kleinere partijen. Het parlement bevat 601 zetels, waarvan 240 worden gekozen door voorkeursstemmen, 335 door proportionele verdeling en 26 door de ministerraad (CIA World Factbook).

Gefragmenteerde samenleving

Er wordt gesteld dat veel van de landen die tijdens de derde golf van democratisering de transitie zijn ingegaan naar democratie en niet geconsolideerd zijn, vaak veel verschillende groepen in één land herbergen (Lawoti 2007, 58). Dit is onder andere het geval in Nepal. De bevolking is namelijk verdeeld langs lijnen van etniciteit, regio, religie, taal, klassen en kasten

(Reynolds 2010, 510). In 1990 werd het verbod op politieke partijen opgeheven en werd een aantal politieke rechten en burgerlijke vrijheden geïntroduceerd in Nepal. Deze veranderingen hebben echter niet de positie van de achtergestelde groepen verbeterd (Lawoti 2007, 64). In 1999 was 80 procent van de leiderschapsposities in de belangrijke bestuurlijke sectoren in handen van leden van de hoogste hindoeïstische kaste. Zij domineren de overheid en het bedrijfsleven. Ook in andere sectoren dan de overheid, bijvoorbeeld de media en civil society, was een ondervertegenwoordiging van de altijd al achtergestelde groepen te ontdekken (Lawoti 2007, 64). Hindoes uit lagere kasten, etnische minderheden, vrouwen en christenen delven het onderspit in de maatschappij en krijgen geregeld te maken met discriminatie door de overheid en de rechtspraak (Freedom House).

De uitsluiting van een groot deel van de populatie op verschillende gebieden, maar vooral op het gebied van beleidsvorming, is een slecht teken voor een nieuwe democratie. De legitimiteit van het bestuur zal voor de buitengesloten groepen verminderen. En de kans bestaat dat anti-democratische middelen gebruikt zullen worden, zoals geweld. Dit was in Nepal het geval. Het betrekken van alle verschillende sociaal culturele groepen is essentieel voor het voorkomen van conflict en geweld en het is nodig om de democratie te laten consolideren (Lawoti 2007, 72-73).

Het belangrijkste bij een democratische transitie is de vraag hoe het nieuwe systeem stabiel, efficiënt en betrouwbaar gemaakt kan worden. Instabiliteit en non-performance zijn grote problemen in Nepal, wat blijkt uit de regelmatige moties van wantrouwen door een electoraat dat verdeeld is over de vele partijen die Nepal kent (Khanal 2009, 25).

Nepal is een goede casus om te bekijken of een electorale democratie kan worden ontwikkeld in een arme staat, maar ook een staat waar een geschiedenis is van gewelddadige conflicten en etnische vijandigheid. De verkiezingen van 2008 brengen op dit punt positieve en negatieve argumenten op tafel. Doordat er veel verschillende partijen een zetel wonnen in

het parlement, werd er een stem gegeven aan alle belangrijke spelers in het proces van democratisering. Omdat geen enkele partij een meerderheid behaalde, moesten alle partijen samenwerken en wordt de uitkomst breder gedragen. Toch brengt dit ook een nadeel met zich mee, namelijk: de formatie van een regering en het besluitvormingsproces duren heel erg lang (Reynolds 2010, 515).

Competitieve verkiezingen zijn een belangrijke stap in de richting van democratie. Verkiezingen moeten vrij en eerlijk zijn, anders is de basis om een houdbare democratie op te bouwen zwak. Vertrouwen moet gewonnen worden door goed functionerende democratische instituties. Stabiliteit in de samenleving vergroot de vatbaarheid van sociale en economische ontwikkelingen. En dit is uiteindelijk bevorderlijk voor de democratie (Reynolds 2010, 518-519). Een Europees observatieteam oordeelde over de verkiezingen van 2008 in Nepal dat deze op een transparante en professionele manier georganiseerd waren, maar vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging zijn nog niet gegarandeerd. Stabiliteit vraagt echter natuurlijk meer dan alleen regelmatige verkiezingen. Zoals in veel gevallen is ook hier vertrouwen een belangrijke factor voor het goed functioneren van democratische instituties (Reynolds 2010, 519).

Askvik, Jamil en Dhakal (2011) hebben onderzoek gedaan naar het vertrouwen van de Nepalese bevolking in publieke en politieke instituties door middel van een deur-tot-deur enquête waaraan 1836 huishoudens meededen, uit 17 random geselecteerde provincies van de 75 provincies die Nepal telt. Meer dan de helft van de ondervraagden zei geen of niet veel vertrouwen te hebben in politieke partijen, de koning, de centrale overheid en het parlement. De ondervraagden hadden meer vertrouwen in de media, universiteiten, ziekenhuizen, vakbonden en lokale overheden.

Uit de analyse van deze enquêtes blijkt dat leeftijd, opleidingsniveau, sociaal-economische positie, kaste, religie of politieke identiteit geen van allen een goed verklarend

model bieden, voor het lage niveau van vertrouwen in publieke en politieke instituties (Askvik et al. 2011, 427). Dit lijkt vreemd, de Nepalese politiek is geen level playing field. Maar ondanks dat niet iedere groep uit de Nepalese samenleving evenveel betrokken is bij de besluitvorming in het land, is er geen significant verschil in het niveau van vertrouwen tussen deze groepen. Het beeld dat burgers hebben over de werking van de democratie in het land biedt een betere verklaring (Askvik et al. 2011, 429-430). Tussen 1991 en 2004 hebben dertien verschillende regeringen plaatsgenomen in het land, dit kan een aanleiding zijn voor het lage niveau van vertrouwen (Askvik et al. 2011, 424).

Het betrekken van deze groepen en het creëren van een level playing field zou kunnen geschieden door middel van federalisme.

Federalisme

Alle grote politieke partijen zijn het erover eens dat een federaal stelsel gecreëerd moet worden, maar zijn het niet eens over het aantal deelstaten, hoe de indeling gemaakt moet worden en de hoeveelheid macht de deelstaten zouden moeten krijgen (Töpperwien 2009, 12). Op 28 mei 2008 is Nepal officieel een federale republiek geworden, de koning werd verzocht binnen 15 dagen het koninklijk paleis te verlaten. Dit deed de koning zonder tegenwerking. Tijdens de verkiezingen die hieraan vooraf gingen, had geen enkele partij een meerderheid behaald. Wel was het een duidelijke overwinning voor de partijen die voor een federale staat waren (Khanal 2009, 23). Een nieuwe grondwet moet worden opgesteld, maar er zijn een heel aantal complexe constitutionele problemen waar het parlement consensus op moet bereiken, voordat een nieuwe grondwet kan worden opgesteld en ingesteld (Khanal 2009, 24).

De Interim Grondwet uit 2007 (2063 in Nepal) geldt vandaag de dag in Nepal. In onderdeel 17 van de grondwet, *Form of State and Local Self Governance* (zie bijlage 1), wordt aangegeven hoe Nepal als federale staat zal functioneren. Artikel 138, lid 1 stelt:

“Inclusive, democratic and progressive restructuring of the state shall be made to bring about an end of the discrimination based on class, caste, language, sex, culture, religion and region by eliminating the centralized and unitary form of the state.”

Men gaat stappen ondernemen om zelfbestuurlijke lichamen op te zetten, om zo de participatie van het volk in het bestuur van het land te maximaliseren (de institutionele ontwikkeling van de democratie) (Grondwet Nepal; artikel 139, lid 1). Verantwoordelijkheden, verdeling en mobilisatie van ‘resources’ zullen gedeeld worden tussen het nationale bestuur en de lokale bestuursorganen om zo lokale ontwikkeling te versterken en de lokale bestuursorganen verantwoordelijk te maken voor identificering, formulering en uitvoering van programma’s op lokaal niveau. Het voordeel zal ten goede moeten komen aan economisch en sociaal achtergestelde klassen, voor een gebalanceerde ontwikkeling van de natie (Grondwet Nepal; artikel 140, lid 1 en 2).

Aan de ene kant zou het federalisme dus worden ingevoerd om de positie van achtergestelde groepen en regio’s in de samenleving te verbeteren door self-rule en door ervoor te zorgen dat iedereen vertegenwoordigd is. Een andere reden voor federalisme is het promoten van democratisering in alle delen van het land. De eerdere in het theoretisch kader aangehaalde argumenten van Diamond spelen hier een rol. Nepal is een land met ongeveer honderd etnische groeperingen, en waar meer dan zeventig verschillende talen worden gesproken. Alleen in een heel klein deel van de districten vormt één van deze groepen de meerderheid van de bevolking. Het indelen van deze districten voor federalisme zal dus altijd zorgen voor gemixte populaties (Töpferwien 2009, 11). Nepal bestaat nu uit veertien *anchals*. *Anchal* is het Nepalese woord voor administratieve zone. Deze veertien bevatten dus allen alsnog een gemixte populatie.

Het federalisme is in Nepal ingevoerd om discriminatie op allerlei gronden tegen te gaan. Door decentralisering denkt men beter te kunnen omgaan met de vele verschillende groepen, talen, religies en kasten in het land. Ook binnen de deelstaten worden minderheden

dus erkend. Op een kleinere schaal is er sprake van minder verschillen dan op het centrale niveau. Hier kunnen dus gemakkelijker en sneller beslissingen worden genomen. De eerder genoemde clausule in de grondwet (artikel 138, lid 1) lijkt tegenstrijdig. Een inclusieve, democratische en progressieve herstructurering van de staat zal gedaan worden door de gecentraliseerde en unitaire vorm van de staat te elimineren. Maar het is juist een manier om elke groep te betrekken, weliswaar op een lager niveau.

Civil society

We kunnen niet dezelfde westerse waarden toekennen aan de civil society van Nepal op het gebied van democratie. Sommige auteurs (zie bijvoorbeeld: Dahal 2006, 21; en Shrestha en Adhikari 2010) spreken bij Nepal over civil society in het meervoud: civil societies. De verschillende groepen in Nepal hebben hun eigen organisaties en tussen de verschillende organisaties van elke groep bestaan wel verbanden, tussen organisaties van verschillende groepen, ook al opereren zij op hetzelfde gebied, bestaat er niet vanzelfsprekend een link (Hachhethu 2006, 4-5). Anderen stellen juist dat door het feit van de verscheidenheid en overlapping de Nepalese civil society cohesie kent (Shah 2008, 9).

In bijlage 2 is een overzicht te vinden van wat voor soort organisaties de Nepalese civil society kent, onder andere: sociaal-culturele organisaties, educatieve en informatieve organisaties, belangenorganisaties die bepaalde zaken willen promoten en andere die bepaalde zaken willen beschermen, organisaties uit de economische sector, mensenrechtenorganisaties enzovoorts. Bij een aantal van deze groepen van civil society organisaties is een duidelijk beeld te onderscheiden dat in die sector verschillende etnische groepen een eigen organisatie hebben op bepaalde gebieden, dit is bijvoorbeeld het geval bij de ‘public trust and private philanthropic associations’ (zie bijlage 2, op pagina’s 26-28). Echter, dit is niet het geval op vele andere gebieden, zoals journalistieke organisaties, verschillende belangengroepen en

organisaties uit de economische sector (Dahal 2006, 24-25). Wanneer er wordt gekeken naar deze lijst van organisaties en verenigingen, blijkt al snel dat het gaat om veel internationale of internationaal georiënteerde organisaties. Zoals eerder al genoemd, moet er op een andere manier gekeken worden naar een civil society in een niet-westers land.

Civil society is een westers concept en wordt in Nepal verstaan als elitair en exclusief. Het is een groep van ‘verlichte’ mensen: academici, journalisten, advocaten, mensenrechtenactivisten enzovoorts. Van hen wordt verwacht richting te geven aan degenen die de macht hebben in het land (Shrestha en Adhikari 2010, 295). In Nepal zijn de civil society organisaties gepersonaliseerd, centraal gecontroleerd en gericht op subsidie (uit het buitenland en dus neo-liberaal georiënteerd). Een probleem voor de Nepalese civil society is het beeld dat zij gedreven worden door donoren, en dat zij niet per definitie gemotiveerd worden door een sociaal doel (Dahal 2006, 6). Er komt veel geld van buitenlandse donoren, zonder deze steun kan er geen civil society in Nepal bestaan. Buitenlandse organisaties die civil society promoten, houden het niet enkel bij financiële steun. Ook regelen zij bezoeken, lobbyen en zorgen voor bescherming en verdediging wanneer Nepalese organisaties door de staat gedaagd worden (Shah 2008, 43).

De civil society functioneert in Nepal meer als een platform voor etnische, politieke en sociale verschillen dan als een platform voor opinievorming en sociale integratie (Dahal 2006, 6). De organisaties zijn niet vanzelfsprekend gericht op het verbeteren van de omstandigheden van de hele bevolking, maar meer op verbetering van de positie van de eigen groep. Als men er zelf beter van wordt door samen met een andere organisatie iets te doen, werkt men wel samen. De organisaties zijn ook niet per definitie democratisch, dit zal ook een oorzaak kunnen zijn voor de moeizame consolidatie van de democratie in Nepal. Wanneer men niet op lager niveau gewend is aan democratie, is het lastiger het wel op centraal niveau soepel te laten werken. Het wordt dan niet als vanzelfsprekend beschouwd.

De civil society van Nepal was niet de bepalende factor bij het herinvoeren van de democratie. Het ontstaan van de civil society daarentegen is direct verbonden met de wens naar democratie onder de bevolking. Ondanks oververtegenwoordiging van bepaalde groepen en de verdeeldheid heeft de Nepalese civil society een aantal problemen aan de kaak gesteld en weerstand geboden tegen het bestaande regime (Hachhethu 2006, 10). De civil society van Nepal is gepolitiseerd. Organisaties uit de samenleving hebben nauwe banden met politieke partijen. Hierdoor werkt de strikte definitie en het onderscheid tussen civil society en de political society niet in Nepal (Hachhethu 2006, 12). De relatie tussen de politiek en civil society is complex en beide zijn met elkaar verweven. Civil society is een opstapje naar de politiek en ook een 'rustplaats' voor oud-politici (Shah 2008, 11). Belangenverstrengeling is dan ook veel voorkomend.

Conclusie

Al eerder is naar voren gekomen dat in België en Zwitserland de taal nu de belangrijkste scheidslijn in de samenleving is. Nadat religie een minder belangrijke dimensie werd in beide landen, is taal een rol gaan spelen in het verwerven van rechten door deelstaten (in verschillende vormen). In Nepal is dit nog niet uitgekristalliseerd, welke scheidslijn hier op den duur de belangrijkste zal worden is moeilijk te voorspellen. Allereerst zullen nu een aantal zaken met betrekking op de verschillen en overeenkomsten tussen Nepal en België worden benoemd, waarna wat van Zwitserland geleerd kan worden aan bod zal komen.

In België is de civil society gesplitst langs de lijnen van de twee grootste en bepalende constituent units van de federale staat. Op vele gebieden bestaan er twee verschillende organisaties, verenigingen enzovoorts met het zelfde doel. De één is Franstalig, de ander Nederlandstalig. De vraag is dan of het waarschijnlijk lijkt dat ditzelfde staat te gebeuren in Nepal? In België was dit al het geval voor dat het land een federale staat werd.

Dit lijkt niet het geval te zijn. In België was het één van de twee grote groepen in het land, de Vlamingen, die actie ondernam op het gebied van hun achterstelling in het dagelijkse sociale leven en in de politiek. De andere grote groep in het land, het Francofone deel, had hier geen behoefte aan, maar toen ook zij inzag dat het niet anders kon, is langzaam maar zeker meer autonomie gegeven aan lagere niveaus in het land en is op een gegeven moment België een officiële federale staat geworden. De wens voor federalisering van het land was dus bottom-up.

Ondanks dat om ongeveer dezelfde reden in beide landen het federalisme is ingevoerd, namelijk discriminatie of ongelijkheid (de Vlamingen voelden zich achtergesteld), en ondanks dat er in de politiek een aantal dezelfde problemen heersen: meningsverschillen tussen politici over de manier waarop het federalisme moet worden ingevoerd, weinig tot geen nationale politieke partijen en de moeilijkheidsgraad van het vormen van een regeringscoalitie in beide

landen met de nasleep van langdradige besluitvormingsprocessen, zijn het waarschijnlijk de verschillen tussen beide landen die een betere voorspelling kunnen maken voor de toekomst van het federale Nepal.

De meerdere deelstaten, de verschillende groepen en scheidslijnen in de samenleving en het niet territoriaal kunnen aanduiden van etnische groeperingen leidt tot een complexer beeld in Nepal. Er zal niet zoals in België zo'n duidelijke scheiding tussen verschillende gemeenschappen kunnen ontstaan. Dit is echter alleen zo, wanneer er naar het federalisme en de politiek gekeken wordt. Zoals al eerder gesteld is de civil society van Nepal anders opgebouwd dan in andere landen.

Er werd al voor de federalisering van Nepal door sommigen gesproken over meerdere civil societies. Dit is vergelijkbaar met de gescheiden civil society in België van de Vlamingen en de Francofone bevolking. Verenigingen en organisaties waren al meer verbonden met politieke partijen dan met andere organisaties in de maatschappij. Dit beeld kan wel versterkt worden door het federalisme. Toch blijkt dat wanneer een lijst van organisaties uit de Nepalese civil society wordt bekeken dat alleen op enkele deelterreinen van de civil society de verdeling op basis van etnische groepen, religie of klasse is doorgesijpeld. Er zijn dus nog voldoende terreinen waarop de civil society één is.

De kans bestaat natuurlijk wel dat wanneer het federalisme volledig geïmplementeerd is, ook de burgers meer aandacht zullen besteden aan de lokale overheid en dus lokale problemen. Hierdoor zullen organisaties uit de civil society die hierop inspelen meer aandacht krijgen. Op deze manier kan er inderdaad een splitsing van de civil society tot stand worden gebracht in Nepal. Het zal echter niet zoals in België worden, dat twee groepen tegenover elkaar staan, daarvoor is de bevolking van Nepal te gefragmenteerd.

Zwitserland kan in het geval van Nepal op minder gebieden vergeleken worden, naast dat het beide bergachtige landen zijn. Wel zou het voor Nepal goed zijn om bij de verdere

ontwikkeling van het federalisme een voorbeeld te nemen aan Zwitserland, wat ondanks de verschillende groepen een zeer stabiel land is. Binnen de deelstaten wordt rekening gehouden met minderheden, op centraal niveau wordt gekeken naar de deelstaat als geheel. Vanuit het centrum krijgen alle groepen erkenning, maar rechten voor groepen kunnen niet territoriaal worden verdeeld.

Nepal zou een voorbeeld moeten nemen aan Zwitserland. Decentralisatie en democratie dichterbij de burgers brengen moeten worden gezien als de basis van de federalisering. Sociale diversiteit moet een minder belangrijke rol spelen. De verschillende groepen kunnen dan op het niveau van de deelstaten makkelijker inspraak verkrijgen dan op het centrale niveau. Iedere groep heeft zijn stem, maar geen van allen hebben een bijzondere positie. Wanneer sociale diversiteit de basis is voor federalisme zal de bevolking nooit één worden. Spanningen tussen de verschillende groepen zullen altijd blijven bestaan en het zal lastig zijn een stabiel systeem te ontwikkelen.

Discussie

De onderzoeksvraag van deze scriptie is: Wat is de invloed van het federalisme op de civil society van een land? Aan de hand van wat we weten over het proces van federalisering in België en de werking van het federale stelsel in Zwitserland, is er door middel van het zoeken naar overeenkomsten en verschillen een beter beeld ontstaan van wat de invloed van de federalisering kan zijn op de civil society van Nepal.

De hypothese die is opgesteld aan het begin van dit onderzoek, luidt: Het federalisme zal een negatieve invloed hebben op de civil society van Nepal. De civil society zal geen bindende factor zijn voor het gevoel van eenheid binnen de staat. De politiek is al verdeeld langs de verschillende cleavages die Nepal kent, dit zal, wanneer dit nog niet het geval is, ook zijn doorwerking vinden in de civil society.

Het antwoord op de onderzoeksvraag kan als volgt geformuleerd worden: De bevolking van Nepal is te gefragmenteerd door verschillende en soms overlappende scheidslijnen. Het federalisme zal niet hetzelfde werken als in België. Wel bestaat de kans dat door de federalisering, de verschillende groepen uit de samenleving nog meer gescheiden van elkaar zullen gaan leven. Federalisme zal de eenheid van de bevolking niet ten goede komen. Dit betekent dat de hypothese niet verworpen wordt.

In een later, gevorderd stadium van het Nepalese federale stelsel (bijvoorbeeld in 2018 of 2028, respectievelijk tien of twintig jaar na de officiële invoering ervan) is meer onderzoek nodig met de vraag of er na de invoering van het federalisme daadwerkelijk veranderingen te herkennen zijn in de civil society van Nepal.

Literatuur

- Askvik, S., I. Jamil en T. Dhakal. 2011. "Citizen's Trust in Public and Political Institutions in Nepal." In: *International Political Science Review*. 32: 417
- Buchanan, A. 1995. "Federalism, Secession, and the Morality of Inclusion." In: *Arizona Law Review*. Vol. 37, nr. 1. Pp 53-65.
- Carothers, T. 1999. "Think Again: Civil Society." In: *Foreign Policy*. Nr. 117.
- Cullen, R. 1990. "Adaptive Federalism in Belgium." In: *UNSW Law Journal*.
- Dahal, D. 2006. *Civil Society Groups in Nepal: Their Roles in conflict and peace-building*. Kathmandu: Support for Peace and Development Initiative, UNDP.
- Delmartino, F., H. Dumont en S. Drooghenbroeck. 2009. "Belgium: Unity challenged by Diversity" *Forum of Federations*.
- Diamond, L. 1999. *Developing Democracy: Towards Consolidation*. Baltimore/London: John Hopkins University Press.
- Erk, J. 2003. "Swiss Federalism and Congruence" In: *Nationalism and Ethnic Politics*. Vol. 9, nr. 2.
- Erk, J. 2008. *Explaining Federalism; State, society and congruence in Austria, Belgium, Canada, Germany and Switzerland*. London/New York: Routledge.
- Erk, J. en L. Anderson. 2009. "The Paradox of Federalism: Self-Rule Accomodate or Exacerbate Ethnic Divisions?" In: *Regional and Federal Studies*. Vol. 19, nr. 2.
- Fleiner, T. 2001. "Facing Diversity." In: *International Social Science Review*. Vol. 53, nr. 1.
- Hachhethu, K. 2003. "Democracy and Nationalism; Interface between State and Ethnicity in Nepal". In: *Contributions to Nepalese Studies*. Vol. 30, nr. 2.
- Hachhethu, K. 2006. "Civil Society and Political Participation." In: L. R. Baral (ed.), *Nepal: Quest for Participatory Democracy*. New Delhi: Adroit.
- Hague, R. en M. Harrop. 2007. *Comparative Government and Politics*. New York: Palgrave MacMillan.
- Haynes, J. 1997. *Democracy and Civil Society in the Third World*. Malden: Polity Press.
- Khanal, K. 2009. "Choosing a government for Nepal." In: *Nepal Special Issue* (Forum of Federations).
- Lawoti, M. 2007. "Political Exclusion and the Lack of Democratization: Cross-National Evaluation of Nepali Institutions using a Majoritarian-Consensus Framework." In: *Commonwealth & Comparative Politics*. Vol. 45, nr. 1.
- Lecours, A. 2005. "Belgium" *Forum of Federations*.
- Reynolds, A. 2010. "Electoral Democratization in Nepal." In: *Journal of Contemporary Asia*. Vol. 40, nr. 3.
- Schmitter, P. 2010. "Twenty-five Years, Fifteen Findings" In: *Journal of Democracy* vol. 21, nr. 1.
- Shah, S. 2008. *Civil Society in Uncivil Places: Soft State and Regime Change in Nepal*. Washington: East West Centre.
- Shrestha, C. H. en R. Adhikari. 2010. "Antipolitics and Counterpolitics in Nepal's Civil Society: The Case of Nepal's Citizens' Movement." In: *Voluntas*. Issue 21.
- Snyder, J. 2000. *From Voting to Violence*. New York and London: W.W. Norton & Company.
- Stepan, A. 1999. "Federalism and democracy: Beyond the US model" In: *Journal of Democracy*. Vol.10, nr. 4.
- Tillin, L. 2007. "United in Diversity? Asymmetry in Indian Federalism." In: *Publius: The Journal of Federalism*. Vol 37, nr. 1, 45-67.
- Töpperwien, N. 2009. "Drawing the map of Nepal." In: *Nepal Special Issue* (Forum of Federations).

Websites

CIA World Factbook – Nepal (cia.gov/library/publications/the-world/factbook/geos/np.html)

Freedom House – Nepal (freedomhouse.org/report/freedom-world/2011/nepal)

Forum of Federations – Nepal (<http://www.forumfed.org/en/where/nepal.php>)

Forum of Federations – België (<http://www.forumfed.org/en/where/belgium.php>)

Grondwet Nepal (interim) 2007 – (<http://www.forumfed.org/en/where/nepal.php>)

Grondwet België 1994 – (http://www.senate.be/doc/const_nl.html)

Bijlage 1

Interim Grondwet Nepal 2007

Onderdeel 17: *Structure of State and Local Self Governance*

Bron:

http://www.sambidhan.org/the%20interim%20const%20nep%2007_en.html

PART 17 STRUCTURE OF STATE AND LOCAL SELF GOVERNANCE

138 Progressive Restructuring of the State:

(1) To bring an end to discrimination based on class, caste, language, sex, culture, religion and region by eliminating the centralized and unitary form of the state, the state shall be made inclusive and restructured into a progressive, ¹Democratic **Federal** System.

(2) A High Level Commission shall be constituted to make recommendations for the restructuring of the State in accordance with clause (1). The composition, function, duty, power and terms of service of such Commission shall be as determined by the Government of Nepal.

(3) The final decision on the subjects relating to the structure of State and ²**federal** system shall be made by the Constituent Assembly.

139 Provision for Local Self Governance:

(1) Arrangements shall be made to set up local self governance bodies on the basis of principles of decentralization and devolution of power by creating a congenial atmosphere for the exercise of the people's sovereignty and thereby ensuring maximum peoples' participation in the country's governance, to provide services to the people at the local level and for the institutional development of democracy.

(2) Interim local bodies shall be constituted at the District, Municipality and Village level by consensus among all consenting parties to the agreement reached on the 22nd day of Kartik 2063 BS (November 7, 2006) between Nepali Congress, Nepal Communist Party (UML), Nepali Congress (Democratic), Jana Morcha Nepal, Nepal Sadhbhavana party (Anandidevi), Nepal Majdur Kishan party and United Left Front along with the Nepal Communist Party (Maoist).

(3) The organizational structure, forms and territorial boundaries as well as the process of formation of the local self governance bodies shall be as provided for in the law.

140 Mobilization and Management of Revenue:

¹ Amended on 2063 Chaitra 30 (April 13, 2007) by the Interim Constitution of Nepal (First Amendment), 2063, introducing the word "federal".

² Amended on 2063 Chaitra 30 (April 13, 2007) by the Interim Constitution of Nepal (First Amendment), 2063.

(1) In order to make the local bodies engaged in local self governance more competent by mobilising and allocating resources, and maintaining equitable and judicious balance in the distribution of the fruits of development, and to make the local bodies accountable in recognising, formulating and implementing local level projects, there shall be sharing of accountabilities and revenues between the Government of Nepal and local self governance bodies according to the provisions in law.

(2) While mobilizing and sharing revenues pursuant to clause (1) special consideration should be given to balanced and uniform development, and the total advancement of socially and economically backward class and communities.

Bijlage 2

Nepali Civil Society Organizations

Bron: Dahal, D. 2006. "Civil Society Groups In Nepal; Their Roles in Conflict and Peace-building." Kathmandu: Support for Peace and Development Initiative, UNDP (p. 24-25).

A SELECTION OF NEPALI CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS

- **Human Rights and Peace Institutions:** Nepal Maoists' Victims Association (NMVA), Association of Sufferers of Maoists' Atrocities (ASMAN), Society of Citizens Disappeared by the State (SCDS), National Network of Peace Communicators (NNPC), Human Rights and Peace Society (HRPS), Professional Alliance for Peace and Democracy (PAPAD), Women Network for Peace (WNP), Friends for Peace (FFP), Nagrik Awaz (Citizens Voice), Indigenous Nationalities Peace Commission Nepal (INPCN), Collective Campaign For Peace (COCAP), National Peace Campaign (NPC), Civic Peace Commission (CPC), Citizens Movement for Democracy and Peace (CPDP), Civil Society for Peace and Development (CSPD), Civic Solidarity for Peace (CSP), Women's Rehabilitation Center (WRC), Institute for Conflict Management, Peace and Development (ICPD), Volunteers Mediators Group for Peace (VMGP), etc.
- **Civic Groups:** National Human Rights Commission of Nepal (NHRC), Advocacy Forum (AF), Human Right Organizations (such as, Informal Sector Service (INSEC), Human Right Organization of Nepal (HURON), Amnesty International-Nepal Chapter, INHURED International, Child Workers in Nepal Concerned Center (CWIN), Kamaya Concerned Group, etc), Election Observation Group, Transparency International (TI), Nepal Law Society (NLS), Nepal Bar Association (NBA), sociological and Anthropological Association of Nepal, Intellectual Councils, Society for the Promotion of Civic Education in Nepal (SPCE), etc.
- **Social and Cultural Associations:** Guthi, Mithila Samaj, Manka Khala, Newa Khala, Nepal Tamang Ghedung, Tharu Welfare Society, Thakali Welfare Committee, Kirant Yakthung Chumlung, Depressed People's Upliftment Platform, Rodhi, etc.
- **Educational and Informational Institutions:** Autonomous research institutions and universities, academies, Nepal Foundation for Advanced Studies (NEFAS), Federation of Nepalese Journalists (FNJ), Women Communicator's Group (WCG), Nepal Environmental Journalists Association, Editor's Guild, Nepal Press Institute (NPI), Nepal Institute of Mass Communication (NIMC), Nepal South Asia Center (NESAC), Institute for Integrated Development Studies (IIDS), International Press Institute-Nepal Chapter, Institute of Cultural Affairs (ICA), etc.

- **Promotional and Protective Interest Groups:** Federation of Community Forestry User's Group (FECOFUN), Nepal Trade Union Congress (NTUC), Democratic Confederation of Nepalese Trade Unions (DECONT), NGO Federation of Nepal, General Federation of Nepalese Trade Unions (GEFONT), Student Unions, Nepal Teachers' Association and organization, National Association of 25 Village Development Committee of Nepal (NAVIN), Municipal Association of Nepal (MuAN), Association of District Development Committee of Nepal (ADDCN), Nepal Medical Association, etc.
- **Relief and Development Associations:** NGOs, Self-help Groups, Maiti Nepal, Nepal Red Cross Society, Rotary Club, Lions Club, Anti-T. B. Association, Family Planning Association of Nepal, Netra Jyoti Sangh, etc.
- **Advocacy Groups:** Nepal Federation of Ethnic Groups and Nationalities, Nepal Dalit Association, Women's Pressure Group, Indigenous societies, Legal Aid and Consultancy Center, Paribartan Nepal, TEWA, Media Alliance against Caste Discrimination, etc.
- **Public Trusts and Private Philanthropic Associations:** Pashupati Area Development Trusts, King Mahendra Trust for Nature Conservation, Lumbini Development Trust, Madan-Ashrit Memorial Trust, Mana Mohan Memorial Foundation, Ganeshman Foundation, B. P. Koirala Foundation, Tank Prasad Acharya Memorial Trust, Bhupal Man Singh Foundation, Buddha-Gandhi Foundation, Madan Puraskar Guthi, etc.
- **Economic Society:** Federation of the Nepalese Chambers of Commerce and Industry (FNCCI), Nepal Chamber of Commerce, Dhikuties, Private Business Houses, Cooperatives, Petty Traders' Association, Financial Institutions, bi-national Chambers, Consumer and Users Groups, Association of Economic Writers, Association of Bankers, Management Association of Nepal, Hotel Association of Nepal, Nepal Advertisement Agency Association, Nepal Overseas Exporters' Association, etc.

Annapurna Massief, met op de voorgrond de sloppenwijk van Pokhara, Nepal
– uit eigen collectie.